

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی
استان قزوین

دانشگاه علوم پزشکی قزوین
دانشکده پرستاری و مامایی
پایان نامه برای دریافت درجه
کارشناسی ارشد رشته مشاوره در مامایی

عنوان پایان نامه

بررسی تاثیر طب فشاری نقاط *LI4*، *H7* و *SP6*، *Neima* بر شدت درد و طول مدت زایمان در زنان نخست زا

استاد راهنما

فاطمه رنجکش

اساتید مشاور

فرنوش معافی غفاری

مریم مافی

نگارنده

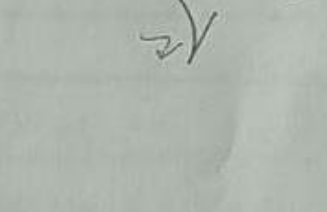
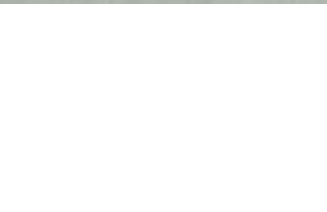

زهرا مهری

ماه و سال انتشار

شهریور 1397

صورت جلسه دفاع نهایی پایان نامه کارشناسی ارشد

بدین وسیله گواهی می شود که خانم زهرا مهری دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی ورودی مهر ۹۵ این دانشکده در تاریخ ۹۷/۰۹/۱۸ از پایان نامه تحصیلی خود با عنوان "بررسی تاثیر طب فشاری نقاط L14, H7, SP6, Neima بر شدت درد و طول مدت زایمان در زنان نخست زا" برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته مشاوره در مامایی دفاع نموده و پایان نامه ایشان با درجه ساجز نمره ۱۸ مورد تصویب هیات داوران قرار گرفت. توفیق روزافزون ایشان را از درگاه خداوند آرزو مندیم.

سمت اساتید محترم	نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	اعضاء
استاد راهنما:	خانم فاطمه رنجکش	مربی	
استاد مشاور:	خانم فرنوش معافی غفاری		
استاد مشاور آمار:	خانم مریم مافی	مادرکار	
استاد داور:	خانم دکتر نضال از	استادیار	
استاد داور:	خانم دکتر زینب علیمرادی	استادیار	
استاد داور و نماینده شورای تحصیلات تکمیلی: خانم دکتر نسیم بهرامی		استادیار	

"تقدیم به"

روح پاک پدرم

پدری که شیوه زندگی را به من آموخت

و روح بزرگ مادرم

مهربانی که عشق ورزیدن را از او آموختم

همسر صبورم

که سایه مهربانیش سایه سار زندگیم می‌باشد

دختر مهربان و پسر عزیزم

که با شکیبایی خود راه را برای من هموارتر نمودند

"تقدیر و سپاس"

ستایش خدای را که گوهر شناسانش به وصف درنیاید و پی بردن به بزرگی ملکوتش در سراچه خرد ننگجاید.

ستایش مر خدایی که ستایش را به بخشاینده بست و بخشاینده را به سپاسگزاری پیوست .

او را برای بخشش‌هایی که به ما ارزانی داشته می‌ستاییم.

خدایا! در برابر مهربانیت شکر من کوچک است، حمد مرا به رضای خود بپذیر.

اکنون که به لطف پروردگار یکتا و فضل الهی تدوین این پایان‌نامه به اتمام رسیده است، بر خود واجب می‌دانم مراتب

تقدیر و تشکر خویش را از سرورانی که در تکمیل و تدوین آن، مرا راهنمایی و مساعدت نموده‌اند، ابراز نمایم، و برایشان اجر

الهی را خواستار شوم.

استاد ارجمند سرکار خانم فاطمه رنجکش، استاد محترم راهنما که با راهنمایی خردمندانه و دقت نظر خویش، در تمام

مراحل کار راهگشای اینجانب بوده‌اند.

سرکار خانم فرنوش معافی غفاری و سرکار خانم مریم مافی که مشاوره این پایان‌نامه را پذیرفتند و از همکاری و

مساعدت ایشان در طول تحقیق بهره‌مند شده‌ام.

ریاست و معاونین محترم دانشکده و کلیه اساتید گرانقدر گروه مشاوره در مامایی ؛

شما روشنایی بخش تاریکی جان هستید و ظلمت اندیشه را نور می‌بخشید چگونه سپاس گویم مهربانی و لطف شما را که

سرشار از عشق و یقین است. چگونه سپاس گویم تأثیر علم آموزیتان را که چراغ روشن هدایت را بر کلبه‌ی محقر وجودم

فروزان ساخته است. آری در مقابل این همه عظمت و شکوه شما، مرا نه توان سپاس است و نه کلام وصف.

چکیده

زمینه و هدف: زایمان یکی از دردناک‌ترین تجربیات هر زن در طول زندگی محسوب می‌گردد و تخفیف دردهای زایمانی نه فقط جهت کاهش درد بلکه جهت کم کردن اثرات منفی فیزیولوژیک و آسیب‌های مادری و جنینی الزامی به نظر می‌رسد. یکی از دلایل افزایش میزان سزارین نیز ترس از دردهای زایمانی است. در میان روش‌های غیر دارویی کاهش درد، طب فشاری یکی از مواردی است که در ایجاد بی‌دردی در طی فرایند زایمان پیشنهاد شده است. لذا مطالعه حاضر با هدف تعیین تأثیر طب فشاری نقاط *LI4*، *H7* و *SP6*، *Neima* بر شدت درد و طول مدت زایمان در زنان نخست‌زا انجام شد.

روش کار: این کارآزمایی بالینی- تصادفی روی ۱۳۰ مادر بستری در بخش زایمان بیمارستان رازی قزوین از ابتدای بهمن ماه ۱۳۹۶ تا پایان مردادماه ۱۳۹۷ انجام شد. از شرکت‌کنندگان رضایت‌نامه آگاهانه اخذ شد. نمونه‌ها با تخصیص تصادفی در دو گروه مداخله و کنترل قرار گرفتند. برای گروه مداخله دستگاه تنس برروی نقاط فشاری *SP6*، *LI4*، *He7*، *NEIMA* در اندام فوقانی و تحتانی یک طرفه در طول مدت مرحله اول و دوم زایمان قرار داده شد. گروه کنترل علاوه بر مراقبت‌های روتین در صورت درخواست از آروماتراپی نیز استفاده کردند. شدت درد ۳۰ دقیقه بعد از مداخله، در دیلاتاسیون ۴، ۶، ۸، ۱۰، یکبار در مرحله دوم زایمان و در زمان ترمیم اپی‌زیوتومی و یکساعت بعد از زایمان در دو گروه با استفاده از *VAS* اندازه‌گیری شد. طول مدت مرحله اول و دوم زایمان با استفاده از ساعت دیجیتال ثبت شد. در نهایت داده‌ها توسط نرم‌افزار *SPSS* نسخه ۲۴ و با استفاده از آزمونهای آماری *کای دو*، *من ویتنی* و *آنالیز واریانس* با اندازه‌گیری مکرر تجزیه و تحلیل شد. سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد که تحریک نقاط *LI4*، *H7* و *SP6*، *Neima* با استفاده از دستگاه تنس، شدت درد مادر در مرحله اول و دوم زایمان، زمان ترمیم اپی‌زیوتومی و یک ساعت بعد از زایمان را در گروه مداخله نسبت به گروه کنترل بطور معناداری کاهش می‌دهد ($P < 0/001$). یافته‌ها نشان داد که میانگین طول مدت زایمان در مرحله فعال و مرحله دوم زایمان در گروه مداخله و کنترل تفاوت آماری معنادار نداشت ($P > 0/05$). همچنین پیامدهای زایمان شامل میزان انجام اپی‌زیوتومی، آپگار دقیقه اول، وزن نوزاد و عوارض بعد از زایمان در دو گروه نیز تفاوت آماری معنادار نداشتند.

نتیجه‌گیری: تحریک نقاط *LI4*، *H7* و *SP6*، *Neima* با استفاده از دستگاه تنس در طول مدت مرحله فعال و دوم زایمان باعث کاهش شدت درد در زنان نخست‌زا می‌گردد. به نظر می‌رسد با توجه به ارزان، ساده و بی‌خطر بودن این روش بتوان از آن به عنوان یک روش غیر دارویی برای کاهش درد زایمان استفاده کرد.

واژه های کلیدی: زایمان، درد، طول مدت زایمان ، طب فشاری، نخست زا